

Motion till riksdagen

1989/90:Jo37

av Sven Eric Lorentzon m.fl. (m)

med anledning av prop. 1989/90:118 Tillsyn enligt djurskyddslagen, m.m.

Stärk djurskyddet

De svenska djuren måste tillförsäkras ett starkt skydd. De måste erhålla god omvårdnad och försönas från lidande. Den djurskyddslag (SFS 1988:534) som antogs 1988 innebar ett förstärkt djurskydd. För att djurskyddslagen skall kunna fylla sin funktion måste tillsynsverksamheten förbättras. I dag saknar många kommuner erforderlig kompetens inom djurskyddsområdet. Detta är enligt vår mening oacceptabelt. Kommunerna måste uppfylla sitt lagstadgade tillsynsansvar och därför se till att tillsynsverksamheten blir effektiv.

Det är angeläget att myndigheterna snabbt kan gripa in och åtgärda missförhållanden. Enligt vår mening bör brott mot djurskyddslagen bestraffas hårdare än vad som i dag är fallet. Vi anser därför att straffskalan bör ses över.

Djurskyddslagstiftningen måste kunna användas som ett effektivt skydd mot alla former av djurplågeri. Lagstiftningen måste vara tydlig. Vi har tidigare krävt att kryphålen i djurskyddslagen skall täppas igen. Det finns exempelvis inget som hindrar en djurägare som förbjudits ha djur att överlåta djuren till en annan familjemedlem. Den djurägare som har misskött sina djur kan på så sätt fortsätta att svara för djurens praktiska skötsel. Vi anser att detta inte är godtagbart. Djurskyddslagen 29 § bör därför få följande lydelse:

29 § Om den mot vilken förbud riktas är ägare av djuret, får länsstyrelsen dessutom ålägga honom att göra sig av med det på sätt som länsstyrelsen kan godkänna och förbjuda honom skaffa djur över huvud taget eller ett visst slags djur.

Regeringens förslag

I samband med att den nya djurskyddslagen antogs gav regeringen lantbruksstyrelsen i uppdrag att utreda hur tillsynen enligt lagen skulle ordnas och förstärkas. Lantbruksstyrelsen tillsatte en arbetsgrupp som redan hösten 1988 redovisade sitt arbete i rapporten Tillsyn enligt djurskyddslagen. Rapporten har remissbehandlats.

Proposition 1989/90:118 om tillsynen enligt djurskyddslagen visar att rege-

ringen pliktskyldigt har fullföljt sitt uppdrag. Huvuddelen av de lagda förslagen kommer inte att innebära någon förbättring av djurskyddet. Förslagen saknar substans och kommer därför endast att bli ett slag i luften.

Mot. 1989/90
Jo37

Förbättrad tillsynsverksamhet

Miljö- och hälsoskyddsnämnderna är sedan tidigare ansvariga för djurtillsynen inom kommunen. Djurtillsynen är dock bristfällig i många kommuner. På många håll beror detta på att miljö- och hälsoskyddsnämnderna inte har tillgång till djurskyddsutbildad personal. Det står klart att kommunerna måste förbättra sin kompetens inom djurskyddsområdet. I dag råder dock brist på djurskyddsutbildad personal.

Lantbruksstyrelsen pekar i sin rapport på att utbildningen inom djurskyddsområdet är bristfällig. UHÅ kommer i höst att redovisa en översyn av utbildningen inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Vi förutsätter att denna översyn kommer att resultera i att nödvändiga förbättringar görs av utbildningen på miljö- och hälsoskyddsområdet. Djurskyddsutbildningen måste enligt vår mening ges en större tyngd.

Regeringen föreslår att 2 §, som anger att miljö- och hälsoskyddsnämnden skall utöva tillsynen inom kommunen, skall kompletteras enligt följande: "Miljö- och hälsoskyddsnämnden skall ha tillgång till djurskyddsutbildad personal i den omfattning som behövs för att nämnden skall kunna fullgöra sina uppdrag på ett tillfredsställande sätt."

Enligt vår mening är detta tillägg onödigt. I och med att kommunerna har tillsynsansvaret, är de givetvis skyldiga att ha för uppgiften lämplig personal. Kommunerna har ett ofrånkomligt ansvar. Varje kommun bör utifrån sina lokala förutsättningar och behov ordna en ändamålsenlig djurskyddstillsyn. Regeringens förslag kommer inte att lösa några problem. De brister som finns i dag kan troligtvis endast lösas genom en förbättrad djurskyddsutbildning. För att djurskyddslagen skall kunna fylla sin funktion, bör målen – inte medlen – anges.

Det skulle få långtgående konsekvenser om liknande självklarheter skulle skrivas in i andra lagar. Tilltron till lagarna skulle då hotas att undergrävas.

Den skrivning som regeringen föreslår är dessutom inte precis. Nämnderna åläggs att ha tillgång till djurskyddsutbildad personal i "den omfattning som behövs". Denna olyckliga formulering kan öppna dörrarna för besvärliga tolkningstvister.

Tillsynsavgifter

Regeringen föreslår att kommunerna skall få besluta om avgifter för tillsynen. Den nuvarande lagtexten stadgar att regeringen eller lantbruksstyrelsen efter regeringens bemyndigande får föreskriva avgiftsuttag för tillsynen. Denna möjlighet har ännu inte utnyttjats. Mot denna bakgrund är det omotiverat att införa ett kommunalt avgiftsuttag.

Dessutom är det värt att notera att kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnder har ett lagstadgat tillsynsansvar. Tillsynen är en typ av myndighetskontroll och bör därför inte avgiftsbeläggas. Det kan däremot vara befogat

med avgiftsuttag vid återkontroller eller då extra stora kontrollinsatser behövs. Den nuvarande lagstiftningen ger dock möjlighet till denna typ av avgiftsuttag. Vi avvisar därför regeringens förslag om kommunalt avgiftsuttag.

Mot. 1989/90
Jo37

Lämnande av skötselråd vid yrkesmässig försäljning

Regeringen föreslår att krav skall kunna ställas på att skötselråd skall lämnas vid yrkesmässig försäljning av djur. Förslaget motiveras med att nyblivna ägare ofta har dåliga kunskaper om hur djuret skall skötas: "Många gånger innebär detta att djuren inte får den skötsel de borde få."

Regeringen tycks bygga sitt förslag på tämligen lösa grunder. Det finns säkert exempel på djurägare som inte förmår att sköta sina sällskapsdjur på ett tillfredsställande sätt. Dessvärre skulle obligatoriska skötselinstruktioner knappast kunna avhjälpa dessa brister. Orsakerna ligger djupare än så. Misskötseln beror snarare på bristande personligt ansvar, än på bristfälliga kunskaper. Regeringen nämner över huvud taget inte djurägarnas ansvar.

Djurägare och djurköpare känner ofta ett stort ansvar. De vill ta hand om sina sällskapsdjur på bästa sätt. Det är ingen tillfällighet att det finns en uppsjö av facklitteratur på området. På varje bibliotek, i varje bokhandel och i de flesta djuraffärer finns ett stort antal böcker och tidskrifter som instruerar djurägaren om hur djuren skall skötas. Vem som helst kan gå in i en djuraffär och diskutera djurskötsel. Köparen eller den presumtive köparen kan få instruktioner om djurets skötselbehov: vilket foder djuret behöver, vilken omvårdnad djuret behöver, vilka tillbehör som krävs för djurets skötsel.

Dessutom är det värt att notera att en ansvarsfull djurförsäljare är mån om att djuret skall få en god omvårdnad. Vi kan inte mot denna bakgrund finna skäl som motiverar lagstadgade skötselinstruktioner. Vi avvisar därför detta förslag.

Tillsynsansvar för vilthägn

Lantbruksstyrelsen föreslog i sin rapport att länsstyrelserna skall svara för tillsynen av vilthägn. Denna tillsynsverksamhet fordrar, enligt lantbruksstyrelsen, speciell kompetens. Vi delar lantbruksstyrelsens uppfattning och anser därför att länsstyrelserna bör få tillsynansvaret för vilthägn.

Tillsyn av tävlingshästar och hästtävlingar

Lantbruksstyrelsen hävdar att tillsynen av tävlingshästar och hästtävlingar är eftersatt. Lantbruksstyrelsen har därför föreslagit en speciell tillsynsorganisation inom detta område. Det är anmärkningsvärt att regeringen inte har tagit intryck av lantbruksstyrelsens synpunkter. Det finns, enligt vår mening, skäl som talar för en förbättrad tillsyn. Vi är dock inte övertygade om att den organisation som lantbruksstyrelsen har föreslagit är mest ändamålsenlig.

Enligt vår mening bör tillsynen av tävlingshästar och hästtävlingar förbättras. Vi anser att regeringen bör återkomma med förslag i syfte att förbättra tillsynen av tävlingshästar och hästtävlingar.

Hemställan

Mot. 1989/90

Jo37

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår regeringens förslag till ändring av 7 § djurskyddslagen (1988:534),

2. att riksdagen avslår regeringens förslag till ändring av 24 § djurskyddslagen (1988:534),

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om straff för brott mot djurskyddslagen,

4. att riksdagen beslutar ändra 29 § djurskyddslagen (1988:534) på sätt som anges i motionen,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förbättrad djurskyddsutbildning,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om avgiftsuttag för tillsyn enligt djurskyddslagen (1988:534),

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tillsyn av tävlingshästar och hästtävlingar.

Stockholm den 17 april 1990

Sven Eric Lorentzon (m)

Jens Eriksson (m)

Ingvar Eriksson (m)

Carl G Nilsson (m)

Ivar Virgin (m)

Mona Saint Cyr (m)

Birgit Henriksson (m)

Hans Dau (m)

Ingrid Hemmingsson (m)

Anders G Högmark (m)

Karl-Gösta Svenson (m)